

Vreme: 10.07.2026 08:59

Medij: vesti-online.com

Link: <https://vesti-online.com/dobra-vest-za-putnike-etias-odlozen-pasos-ostaje-dovoljan-i-tokom-2026->

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija

Naslov: Dobra vest za putnike: ETIAS odložen, pasoš ostaje dovoljan i tokom 2026. godine

4535

Evropska unija odložila je uvođenje sistema za elektronsku autorizaciju putovanja ETIAS do 2027. godine, objavio je britanski "Financial Times", pozivajući se na tri izvora upoznata sa internim razgovorima u evropskim institucijama. Kako navodi list, planirano pokretanje sistema do kraja 2026. godine više nije izvodljivo zbog tehničkih problema i sporog uvođenja sistema za registraciju ulazaka i izlazaka iz EU (EES).

Vreme čitanja: 3 min čitanja

A A

537

PREGLEDA

Evropska unija odložila je uvođenje sistema za elektronsku autorizaciju putovanja ETIAS do 2027. godine, objavio je britanski "Financial Times", pozivajući se na tri izvora upoznata sa internim razgovorima u evropskim institucijama. Kako navodi list, planirano pokretanje sistema do kraja 2026. godine više nije izvodljivo zbog tehničkih problema i sporog uvođenja sistema za registraciju ulazaka i izlazaka iz EU (EES).

Prema pisanju "Financial Timesa", agencija eu-LISA, zadužena za razvoj i primenu oba sistema, na sastanku Upravnog odbora priznala je da ETIAS neće biti spreman za primenu do kraja ove godine. Iako zvanični portal Evropske unije i dalje kao ciljni rok navodi poslednji kvartal 2026. godine, izvori britanskog lista tvrde da je na tehničkom nivou već doneta odluka o novom odlaganju.

Glavni razlog za pomeranje rokova jeste otežana primena sistema EES (Entry/Exit System), koji od aprila 2026. godine evidentira biometrijske podatke državljana zemalja van Evropske unije, uključujući fotografiju lica i otiske prstiju. Kako izveštavaju međunarodni mediji, na pojedinim aerodromima i graničnim prelazima u Španiji, Italiji, Grčkoj, Portugalu i Belgiji putnici su zbog primene ovog sistema čekali i po nekoliko sati.

Na probleme su upozorile i vodeće organizacije vazduhoplovne industrije. Kompanija "Ryanair" govorila je o mogućem "haosu u redovima", dok su IATA, Airlines for Europe (A4E) i Airports Council International Europe (ACI Europe) u zajedničkom pismu Evropskoj komisiji ocenili da sadašnji način primene stvara neodrživ pritisak na putnike, aerodrome i granične službe. Evropska komisija nije prihvatila zahtev za potpunu suspenziju sistema EES, ali je državama članicama omogućila da, u slučaju prevelikih gužvi, privremeno ograniče biometrijske provere kako bi ubrzale protok putnika.

EES predstavlja elektronski sistem za evidenciju ulazaka i izlazaka iz Šengenskog prostora i zamenjuje dosadašnje pečatiranje pasoša. Njegova svrha je preciznije praćenje dužine boravka stranih državljana i jačanje bezbednosti na spoljnim granicama Evropske unije.

Sa druge strane, ETIAS (European Travel Information and Authorisation System) predstavlja elektronsku autorizaciju za putovanje, po uzoru na američki sistem ESTA. Odnosiće se na državljane zemalja kojima nije potrebna viza za kratkotrajni boravak u Šengenskom prostoru, među kojima su Srbija, Crna Gora, Bosna i Hercegovina, Severna Makedonija, Velika Britanija, Sjedinjene Američke Države, Kanada, Australija i još oko 60 država.

Putnici će zahtev podnositi elektronski pre putovanja, uz naknadu od 20 evra, dok će odobrenje važiti tri godine ili do isteka pasoša. Sistem će automatski proveravati podatke u evropskim bezbednosnim bazama, a većina prijava biće rešena u roku od nekoliko minuta. ETIAS neće ukinuti bezvizni režim, već će predstavljati dodatnu elektronsku proveru pre ulaska u zemlje Šengena.

Plan modernizacije spoljne granice Evropske unije traje još od 2016. godine, ali je uvođenje ETIAS-a više puta odlagano. Sistem je prvobitno trebalo da počne sa radom 2021. godine, zatim su rokovi pomerani na 2022, 2023, 2024, 2025. i kraj 2026. godine. Prema informacijama "Financial Timesa", novi rok sada je 2027. godina, iako Evropska komisija i agencija eu-LISA još nisu zvanično potvrdile datum početka primene.

Za građane Srbije najvažnija vest jeste da do početka primene ETIAS-a neće biti novih obaveza prilikom putovanja u zemlje Šengenskog prostora. Bezvizni režim ostaje na snazi, pa će i dalje biti dovoljan važeći biometrijski pasoš, uz redovne granične kontrole. Kada ETIAS bude uveden, on neće menjati pravo na bezvizni ulazak, već će predstavljati dodatni administrativni korak koji će se obavljati onlajn pre putovanja.

Kako ocenjuju predstavnici vazduhoplovne industrije, odlaganje će evropskim institucijama dati više vremena da stabilizuju sistem EES i otklone tehničke probleme koji su tokom ovog leta izazvali velike gužve na aerodromima i graničnim prelazima. Istovremeno, putnici će još najmanje godinu dana moći da putuju po dosadašnjim pravilima.

